

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

ha.

- 1955a: Základy kostela na staroslovanském pohřebišti ve Starém Městě "Na valách", PA XLVI, 265-306.
- 1965: Staré Město, Velkomoravský Velehrad, Praha.

Hochmanová-Vávrová, V. 1962: Velkomoravské pohřebiště ve Starém Městě "Na valách", výzkum v letech 1957-1959, ČMM XLVII, 201-270.

Archäologische Grabungen in Staré Město bei Uherské Hradiště (Bez. Uherské Hradiště). Im Jahre 1989, nach vorherigen Testgrabungen, kehrten die Archäologen des Mährischen Museums (Moravské muzeum) wiederum bei der Erforschung des großmährischen Staré Město auf die bekannte Lage "Na valách" zurück. Es wurde eine Fläche von ca 250 m² auf dem Boden der einstigen Schilder-Mühle, östlich von den Fundamenten der von V. Hrubý im Jahre 1949 entdeckten kleinen Kirche, abgedeckt. Auf zwei Stellen gelang es Körpergräber abzudecken, die in vielen Fällen in ältere Eingriffe eingetieft waren. In einem Falle handelte es sich um Befestigungsgräben, im zweiten Falle um Siedlungsobjekte von vermutlich vorgroßmährischem Alter. Das in einigen Gräbern gefundene Inventar (außer anderem auch Schmuckgegenstände des Veligrader Types) datiert das Gräberfeld in den fortgeschrittenen großmährischen Horizont. Es handelt sich um die Fortsetzung der bekannten großen Nekropole, die in den 40. und 50. Jahren Vilém Hrubý und Věra Hochmanová-Vávrová untersucht haben. Die Grabung wird auch in den nachfolgenden Jahren fortgesetzt werden.

ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM NA SLOVANSKÉM HRADIŠTI SV. KLIMENTA U OSVĚTIMAN V ROCE 1989 (okr. Uherské Hradiště)

Luděk G a l u š k a, Moravské zemské muzeum, Brno

Odlesnění části temena hory sv. Klimenta u Osvětiman v chřibském polesí mezi obcemi Osvětimany a Koryčany na Uherskohradištsku resp. Kroměřížsku došlo v roce 1989 k uvolnění plochy známého staroslovanského hradiska (Hrubý 1959, 1965, 104-105, 207-209, Ondruš 1965). Hlavně přičiněním občanů z Koryčan a zejména pak p. Rudolfa Kaláče, který zabezpečoval odvoz pracovníků na lokalitu, mohlo zde pracoviště slovanské archeologie prehist. odd. Moravského zemského muzea v Brně uskutečnit zjišťovací výzkumy.

Asi 70 m jižně od zbytků kostela byla odkryta plocha ca 60 m², nacházející se pod terénní vlnou. Částečně zasahovala do čtverce, o stranách 50 m provedeného geomagnetickou metodou provedenou ing. S. Zacherlem z Moravského zemského muzea. Kromě shluků kamení, které se sem dostaly z výše položených míst, byl výkopem zjištěn výrazný obdélníkový objekt s destrukcí tepelného zařízení, v jehož blízkosti byly nalezeny strusky i keramický zlomek s nataveninou kovu. Až na tři kusy z objektu nepochází žádný kosterní materiál. S největší pravděpodobností se jedná o zahloubenou část dílny svázané se zpracováním kovů. Střepový materiál (téměř 900 kusů) vykazuje některé archaické prvky, takže byl v souladu se závěry odborné komise začleněn do starší fáze velkomoravského období, popř. ještě do doby starší.

Souběžně se sondou na ploše hradiska byl proveden řez vnitřním opevněním. Těleso opevnění zřejmě vzniklo navršením zeminy z vnitřní strany, přičemž v takto vzniklém plytkém příkopu byla výzkumem nalezena nevysoká kamenná "zídka", 80 cm široká. V samotném valu byly zjištěny četné kameny, pocházející pravděpodobně z čelní kamenné zdi. Při výzkumu byly nalezeny pouze tři zlomky keramiky náležející do středohradištního období. Výrazné nahromadění kamení ve valu i nevyjasněnost tzv. příkopu na jeho vnitřní straně vyvolávají nové otázky a revidují někdejší závěry související s opevněním (Hrubý 1959). Je také zřejmé, že plocha hradiska byla osídlena přinejmenším v 1. polovině 9.století. Výzkumy zde budou pokračovat.

L i t e r a t u r a :

- Hrubý, V. 1959: Velkomoravské hradisko sv. Klimenta u Osvětiman, ČMM XLIV, 19-65.
Hrubý, V. 1965: Staré Město, Velkomoravský Velehrad, Praha.
Ondruš, V. 1965: Velkomoravský kostel na hradisku sv. Klimenta. In: Almanach Velká Morava, 112 - 115, Brno.

Die archäologische Forschung am slawischen Burgwall des Hl. Klemens bei Osvětimany im Jahre 1989 (Bez. Uh. Hradiště). Im Jahre 1989 wurden die archäologischen Grabungen am bekannten Burgwall des Hl. Klemens bei Osvětimany erneuert. Ungefähr 70 m von der Kirche gelang es Überreste einer offensichtlich metallbearbeitenden Werkstatt zu entdecken. Die Keramik datiert sie in die 1. Hälfte des 9. Jahrhunderts. Ein Schnitt durch die innere Befestigung belegte wiederum eine kompliziertere Wallkonstruktion, bei welcher man vermutlich auch Steine verwendete. Der Burgwall hatte scheinbar eine Verwaltungs- und Wachpostenfunktion.

XI. VÝZKUMNÁ SEZÓNA NA HRADISKU CHOTĚBUZ-PODOBORA U ČESKÉHO TĚŠÍNA (okr. Karviná)

Pavel K o u ř í l , AÚ ČSAV Brno

V měsíci červenci 1989 proběhla na bikulturním hradisku v Chotěbuzi-Podoboře XI. výzkumná sezóna. Výkopové práce se tentokrát soustředily do prostoru akropole, a to do jejího severního cípu, který byl prořat sondou začínající na východní a končící na její západní hraně. Celkem bylo vytyčeno 10 čtverců rozměrů 5x5 m, orientovaných podle světových stran.

Zkoumáno bylo 5 čtverců o celkové ploše 125 m². Na ní byly částečně vypreparovány 4 objekty - 2 slovanské a 2 halštatské, označené čísla 71-74. Nevelké slovanské objekty nepravidelně oválného tvaru (č. 71 a 72) byly poměrně mělce zahloubené (20-30 cm) a obsahovaly keramiku starší fáze zdejšího slovanského osídlení, tj. 8.-9. stol. Štěrková vrstva nad nimi byla velmi tvrdá a kompaktní, byly v ní rozptýleny rovněž keramické artefakty starší fáze, ale už i výrazně tuhové zboží.

Objekty halštatské nebyly z časových důvodů odkryty v úplnosti, přičemž objekt č. 73 byl již dříve poškozen v souvislosti s výstavbou válečného betono-

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis